

El gos als matolls

Les «Notes d'un estudiant que va morir boig» no deixen indiferent

XAVIER CORTADELLAS xcortadellas@presencia.cat

No és nou escriure que hi ha la influència de Dostoievski a *Notes d'un estudiant que va morir boig*. Sebastià Juan Arbó va refer-lo l'any 1935, el va titular *Hores en blanc* i, encara, el 1961, quan el va titular *L'hora negra*. En total en va fer set versions, dues de les quals en castellà. Club Editor ha posar en circulació una versió de 1935, la de l'Arbó menys instal·lat i més combatiu. En tot cas, amb Tino Costa va fer també més d'una versió. Fa uns anys, vaig escriure sobre Tino Costa, ara no em sembla que l'entengués prou. Potser l'error va ser llegir Arbó com un novel·lista més convencional, l'escriptor de les Terres de l'Ebre, per entendre'ns. L'és. En aquestes *Notes* no costa confirmar-ho: el pare de l'estudiant és pescador, viu amb la família en un poble, l'oncle és l'alcalde. Però, com en el millor Dostoievski, el nervi gira al voltant d'un personatge inestable com una torbonada, críptic i obsessiu, que té punts de contacte amb Tino Costa. Que recordi, cap altre escriptor català va provar de seguir com Arbó un camí literari tan imbuït de Dostoievski, Lautréamont i el *Rei Lear* de Shakespeare. La segona part, molt més opressiva que la primera, és molt més vigent. Però als partidaris de les estripades i de ser els més moderns els aniria bé fixar-se en la primera part: tot i el seu interès, algunes notes que semblaven agosarades queden curtes i fan massa tuf d'una època. No és així, però, quan apareix la dona enigmàtica de la segona part. Ja té una filla, «va ocupar un lloc important en els darrers anys de la vida del narrador». Tot acaba una Nit de Sant Joan. Però no sé per què Arbó es va molestar a aclarir-ho en l'advertiment amb què comença el llibre. No acabava d'estar convençut de la força narrativa d'aquestes *Notes*?

«NOTES D'UN ESTUDIANT QUE VA MORIR BOIG»

Autor: SEBASTIÀ JUAN ARBÓ
Editorial: CLUB EDITOR
Pàg.: 122 / Preu: 15 €

Aquest és el diari d'un inadaptat en plena rebel·lió contra el món, un calidoscopi de trossos de vida.

La gestió del desastre

Un aplec d'assaigs breus sobre la gestió de la memòria dels pobles

MELCIOR COMES mcomes@presencia.cat

La gestió de la memòria –des de la política i les institucions democràtiques– és un dels temes més controvertits de la segona meitat del segle XX. Aquell segle va ser pròdig en mantes i totalitarismes de tots els colors –negres i rojos–, però, pel que veiem en l'actualitat política mundial no hem après la lliçó: tots els desastres no serveixen per il·luminar una cultura cívica i política més moderada i decent, sinó que molt sovint són usats com a eina de comprensió interessada del passat, com a esperó ideològic per fer-hi encaixar una acció política injusta. A Espanya això no caldria ni fer-ho evident: basti'ns recordar com es vol perfumar el franquisme i els seus crims, o com s'amaga la complicitat de l'esquerra amb el règim quan va voler dirigir-se la Transició democràtica. Francesc-Marc Álvaro arreplega en aquest llibre tot un conjunt de reflexions sobre la memòria del segle XX –europea i espanyola, sobretot–, sobre la instrumentalització política que se'n fa i sobre la possibilitat de repetir els pitjors errors del passat si no assentem la nostra democràcia sobre el coneixement d'una història depurada de sectarismes i biaixos estratègics. L'equació filosòfica que recorre el text ens vol fer evident que la memòria pot ser un remei contra el mal, aquell «mal radical» que va viure i escriure Jorge Semprún, un dels autors més citats. Que el saber ens faci més bons –més morals– pot discutir-se, i tot perquè podem ser bons sense ser savis. La reconciliació necessària per construir una vida en comú no s'hauria d'assentar sobre la mentida, però, perquè això a la llarga esclata en forma de fantasmes renovats. Marc Álvaro ens ofereix una lúcida i emocionant reflexió sobre aquesta problemàtica.

«ENTRE LA MENTIDA I L'OLBIT»

Autor: FRANCESC-MARC ÀLVARO
Editorial: LA MAGRANA
Pàgines: 127
Preu: 16 €

L'autor ens convida a pensar en la forma en què es construeix la nostra identitat personal i col·lectiva.

361027-1051945A

Centre concertat per la Generalitat de Catalunya

C/ Arbres, 17 - 08912 Badalona
Tel. 93 389 57 16 - Fax 93 464 60 08
A/e: badalones@badalones.com
www.badalones.com

CICLES FORMATIUS NOU PLA D'ESTUDIS

- CFGM *Gestió Administrativa*
- CFGS *Administració i Finances*
- Preparació prova accés als CFGS

La garantia d'un lloc de treball

BATXILLERAT

- *Ciències i Tecnologia*
- *Humanitats*
- *Ciències Socials*

La millor preparació per a la Universitat

